

Dansk Vestindisk Selskab

MAGASINET

SEPTEMBER
2024

59. ÅRGANG
NR. 3

ANNA HEEGAARD GENBEGRAVET

SE SIDE 5

Dansk Vestindisk Selskabs medlemsblad Magasinet

September 2024
59. årgang, nr. 3

ISSN 0905-4391

Redaktion: Michael Keldsen
(ansvarshavende)
Design: BGRAPHIC
Tryk: Step Print Power

**DEADLINE
for artikler og
materiale til
næste nummer
af Magasinet er
den 15.10.2024.**

INDHOLD

Gaza og Peter von Scholten???	3
Anna Heegaard genbegravet	5
Medlemsmøder	8
USVI ved Olympiske Lege	11
Et hårdt liv i Dansk Vestindien – soldater og gendamer	12
En ung guvernantes breve fra Frederikssted	13
Trappegaderne i Charlotte Amalie	15
Sydens guld i Vestindien	17
Endnu en crook i Caribien	22
Vi søger en arrangementskoordinator	24
Nekrolog: Inge Mejer Antonsen	25
Bestyrelse og kontaktinfo	26
Køb bøger	27
Festival 29. marts til 10. april 2025	28

Forsiden

Anna Heegaards eftermæle spiller fortsat en rolle i USVI. Som Peter von Scholtens samleverske gennem 20 år menes hun at have haft stor indflydelse på begivenhederne omkring emancipationen i juli 1848. Forsidebilledet, der er i familien Gardes besiddelse, er malet af ukendt kunstner på træ.

GAZA OG PETER VON SCHOLTEN???

Jeg kan egentlig ærgre mig, når politiske aktivister foretager handlinger med et "stærkt" politisk budskab, der akkompagneres af hærværk, graffiti, sit-down m.m. Ærgrelsen går ikke så meget på forargelsen, når decideret ødelæggelse er involveret; heller ikke det politiske budskab – det må de selv om; vi bor i et frit land. Men aktivistiske handlinger, der baserer sig på usandheder, forkerte fakta eller åbenbare misforståelser af de sammenhænge, hvorpå aktionen er bygget.

Først retter min ærgrelse sig mod vores undervisningssystem. Har disse aktivister ikke lært at læse og skrive; eller er kildekritik og kritisk læsning ikke indgået i deres opvækst? Dernæst tænker jeg på den ensretning og utilstrækkelighed, der findes i medie-billedet; og i kølvandet herpå den politiske "skoling", som i 150 år har været en del af vores demokrati, men som i mange tilfælde er kuldsejlet, fordi man har skullet hænge politiske synspunkter op på ideologer og ideologier, gamle utidige forfattere og manglende evne til hele tiden at justere sin viden og holdning i forhold til det samfund, man lever i.

Og hvad er så anledningen til dette blæs i trompeten. Jo, i slutningen af april 2024 blev Peter von Scholtens Mausolæum på Assistens Kirkegård overmalet med rød maling, der indeholdt så indholdsrige ord (læs ironien) som REST IN PISS og NO REST FOR SLAVE TRADERS. Nu kunne hærværket ikke karakteriseres som en kriminalgåde, eftersom der simultant på bl.a. Instagram udsendtes et budskab om grunden til hærværket, og de, der stod bag dette.

Peter von Scholtens mausolæum på Assistens Kirkegård omkring 30. april 2024.

Og anledningen skulle forstås at være opstået i kølvandet på konflikten mellem Israel og Gaza. Og det rødsprøjtede budskab, udsendt af PALÆSTINA SOLIDARITETS-NETVERKS AKTIONSGRUPPE, der er tilknyttet International Solidarity Movement (pal.solidarity.org), der angiver at støtte den palæstinensiske befolkning og Hamas mod Israel er nærmere forklaret i tilknytning til Aktionsgruppens oplæg af billeder fra mausolæet. Således hedder det bl.a., at **The Danish institutions – from educational facilities to the state itself – continue to whitewash the truth about murderer Peter von Scholten. The late "general" is regarded for having "abolished slavery" in the Caribbean Islands: Although this**

fake emancipation and attempt at his own redemption was merely to avoid the riot and uprising of the enslaved peoples he abused.

Peter von Scholten was a human rights abuser, a sadist, a coloniser, and the very symbol of white supremacy.

Aktivistgruppen beskriver sine aktiviteter med bekæmpelse af von Scholten og kolonistret med følgende: **Activists defaced the disgusting mausoleum of Peter von Scholten, Danish coloniser and mass-enslaver of the peoples of the Gulf of Guinea and of the Caribbean Islands in the 18th and 19th century.**

Jeg tror, at de fleste læsere af Magasinet kan så meget af historien om Peter von Scholten, at det ikke her er nødvendigt at fremhæve de mange fejl og urimelige beskyldninger, der er indeholdt i Aktivistgruppens "memorandum".

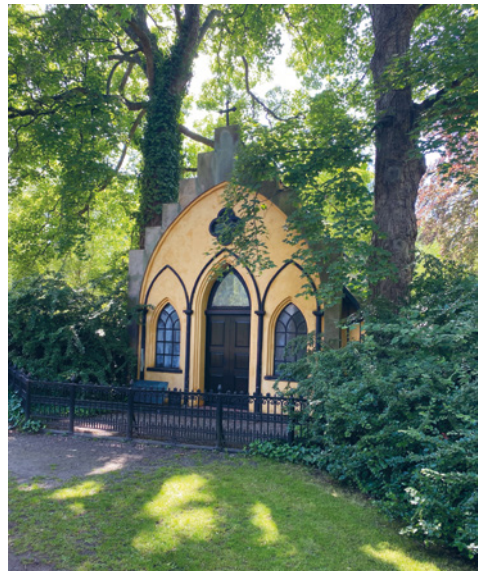
Peter von Scholtens mausolæum på Assistens Kirkegaard, 24. juni 2024.

Så jeg vil indskrænke mig til at fortælle, at Assistens Kirkegaard hurtigt tog affære og fik renset graffiti af, således at begravelsesstedet igen henstår pænt og nydeligt.

Og så vil jeg henstille til aktivister, der måtte være fyldt med for stærk virketrang, til at bruge noget af denne på at studere den rigtige historie, og måske overveje, hvornår sammenblanding af forskellige politiske sager, kan have boomerangeffekt, og i virkeligheden ødelægge eller kompromittere sager, der fortjener bedre. Husk blot hvor galt det gik for Copenhagen Pride, da man ville aftvinge donorerne holdning til Israel-Palæstina konflikten.

*Michael Keldsen
Redaktør*

Fra genbegravelsen af Anna Heegaard
i juli 2024, WTJX.

FRA HISTORIEN

ANNA HEEGAARD GENBEGRAVET

Danmarks-, ja, verdenshistorien er fyldt med kvinder, der qua deres ikke-ægteskabelige relationer til mænd med magt, selv fik indflydelse, ikke kun på deres egne forhold, men også i bredere samfundsmæssig forstand. Således f.eks. Madame de Pompadour, den franske Kong Louis XV's maitresse; Grevinde Danner, Kong Frederik VII's elskerinde og senere hustru; Cleopatra, romeren Marcus Antonius' elskerinde m.m.

I dansk-vestindisk sammenhæng er elskerinden over dem alle naturligvis Anna Elizabeth Heegaard, der boede sammen med Generalguvernør Peter von Scholten i næsten 20 år. Anna Heegaard har fået en fremtrædende placering i historien såvel mens

St. Croix, St. Thomas og St. Jan var danske kolonier, som helt til i dag i United States Virgin Islands. Man kan måske anføre, at hun har fået mytisk status.

Af Michael Keldsen

Dette kom frem for nogle uger siden, da Anna Heegaard blev genbegravet (reinterred) på Estate Orange Grove, St. Croix i en ceremoni foranstaltet af The Emancipation Commemoration Committee i samarbejde med USVI-regeringens Department of Planning and Natural Resources and State Historic Preservation Offices.

Anna Heegaard – født 1790 – af en dansk far og frifarvet kvinde, lærte Peter von Scholten at kende efter at hans hustru og to døtre

havde forladt Dansk Vestindien (for aldrig at komme tilbage igen). Anna Heegaard indtog hurtigt en ”halvofficiel” rolle i især det St. Croixske liv. Som det hedder i H. Lawaetz’ bog om von Scholten¹,

”At Forholdet – der iøvrigt ikke fik Følger – var kendt og paa sin Vis anerkendt af Samtiden, er vel lige til. Og Scholten gjorde jo intet for at skjule det, tværtimod.”

Anna Heegaard var ikke uden formue, og von Scholtens mulighed for at føre det ødsle liv, som han er blevet kendt for, skyldes i meget vidt omfang, at Anna Heegaard stillede de fornødne midler til rådighed for ham. Det indebar da også, at de begge havde skøde på Bülowsminde, huset som de beboede udenfor Christiansted, og på et senere tidspunkt fuldt ejet af Anna Heegaard som led i afvikling af noget af von Scholtens gæld til hende. Og ved von Scholtens endelige afrejse fra Vestindien i 1848, udstedte hun en kvittering med ordene **”Paid in full of all demand”**, Ann Heegaard. Hvor ”paid” ikke skal opfattes som egentlig betaling i penge eller aktiver.

Anna Heegaard døde i 1859 uden at efterlade sig arvinger. Derfor tilfaldt hendes formue og løsøre hendes to niecer. Hun selv blev begravet på plantagen Aldershvile, som i dag hedder Estate Orange Grove. Gravstenen forsvandt for en del år siden, men gravpladsen blev genfundet i 2019, og resterne af Anna Heegaard blev sendt til Nationalmuseet i København med henblik

på endelig bekræftelse af, at der er tale om Anna Heegaard. Med dette bekræftet er der taget initiativ til en genbegravelse af hende på samme sted som den oprindelige begravelse fandt sted. Samtidig har Estate Orange Groves ejer, H.C. Ruparella (der iøvrigt har været dansk gift – Kirsten Worm) overdraget til USVI Government jordlodden, hvor genbegravelsen, der er bekostet af ham, er foregået til. Regeringen har til gengæld lovet at ville etablere en vej, som gør det muligt at komme til begravningspladsen, som iøvrigt skal indgå i den vestindiske regerings planer om The Virgin Islands Territorial Park System.

I H. Lawaetz’ bog på 270 sider ofres kun ganske få oplysninger om Anna Heegaard og hendes forhold til Peter von Scholten. Som nævnt ovenfor, berører han ganske kort von Scholtens økonomiske afhængighed af hende. Hendes eventuelle rolle i emancipationen i 1848 er ikke nævnt i Lawaetz’ bog. Men Lawaetz’ bedømmelse af hende som et stort menneske og med positiv indflydelse på von Scholten er ubetvivlelig.

Senere tider har tilskrevet hende indflydelse på begivenhederne og de beslutninger von Scholten traf i juli 1848, såvel som hans positive omdømme som en person, der ville lempe vilkårene for de slavegjorte og forberede dem på den frihed, som alle vidste ville komme på et tidspunkt. Sidstnævnte udmøntede sig bl.a. i de landskoler, der blev etableret for den sorte befolkning.

Men i begrundelsen for genbegravelsen af Anna Heegaard og de taler, der blev holdt

1) H. Lawaetz. Peter v. Scholten – Dansk-Vestindiens sidste Generalguvernør. Gyldendal 1940. H. Lawaetz var i mange år præst på St. Croix.

H.C. Ruparelia og hans to børn Amanda og Henrik overdrager skødet på Anna Heegaards begravelsesplads til senatspræsident Novelle Francis, Jr.

ved anledningen, lægges det utvetydigt til grund, at Anna Heegaard havde stor betydning for von Scholtens beslutning om – på trods af og i strid med Kongens ordrer – at frigive de slavegjorte. Een af de ting, der fremhæves er, at det var Anna Heegaard, der bragte von Scholten i forbindelse med General Buddhoe, hvilket var en betydelig medvirkende årsag til, at oprøret ikke løb helt ud af kontrol.

Blandt talerne ved genbegravelsesbegivenheden, der kan ses på eet af billederne i denne artikel, var efterkommere af Anna Heegaard. Carol Burke, formand for the 175th Emancipation Commemoration Committee, og slægtning til Anna Heegaard,

udtalte bl.a., at **"Heegaard's legacy is part of a DNA of the entire Virgin Islands community"**.

Også Dansk Vestindisk Selskabs venner i St. Croix Friends of Denmark Society, ved Julie Frederiksen og Francine Lang bakkede i deres taler op om beslutningen om at genbegrave Anna Heegaard.

Der er næppe tvivl om, at Anna Heegaards navn vil blive stående i mange år som et symbol for den frihedstrang og modstand mod slaveriet og undertrykkelsen, der stadig er stærkt tilstedeværende på de tidligere dansk-vestindiske øer.

MEDLEMSMØDE

BESØG I FLENSBURG

LØRDAG DEN 14. SEPTEMBER 2024

TAG MED PÅ BESØG I FLENSBURG

– EN BY, DER HAR SPILLET EN STOR ROLLE
I DANMARKSHISTORIEN, HERUNDER KOLONIHISTORIEN;
OG SÅ VAR DET HER, AT DANSK ROMPRODUKTION
HAVDE SIT CENTRUM.

*Flensburger
Schiffahrtsmuseum.*

Vi mødes i Flensborg ved Flensburger Schiffahrtsmuseum, Schiffbrücke 39, 24939 Flensborg klokken 11.00, til guided rundvisning på museet. Her vil vi få fortalt og vist om Flensborg havn og gårde, om sukker, rom og slaveri og endelig omkring den vigtige fjordsejlsads. Adgang og rundvisning inkluderet i deltagerprisen.

Herefter er der planlagt en mindre gåtur gennem gågaden til frokost i Die Weinstube im Kruse Hof i Rote Strasse, dog afhængigt af, hvor mange vi bliver. Her serveres Flammkuchen. (Frokost er på egen regning).

Til sidst er der planlagt en rundvisning i Braasch Rum Factory Museum med fortællinger om det gamle Flensborg og romfabrikationen.

Der tages forbehold for ændringer i programmet.

**Pris for
medlemmer
kr. 100,-**

**Pris for
ikke medlemmer
kr. 150,-**

**Tilmelding via
hjemmesiden senest
søndag den 8.9.2024**

**Har du ikke PC,
kan du ringe til
Lars Hven Troelsen
på tlf. 22 65 79 68**

MEDLEMSMØDE

**TAASTRUP MEDBORGERHUS, STORE SAL,
TAASTRUP HOVEDGADE 71, 2630 TAASTRUP
MANDAG DEN 30. SEPTEMBER 2024, KL. 18.00**

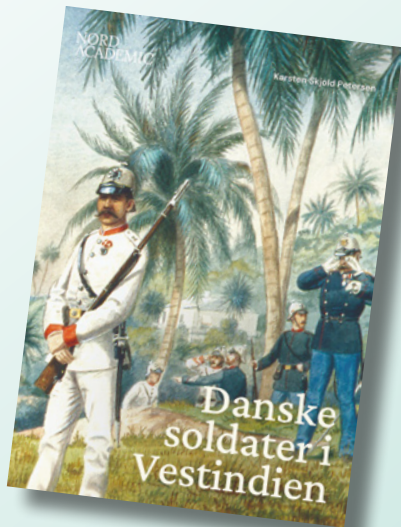
DANSKE SOLDATER I VESTINDIEN

Romantiske forestillinger om Dansk Vestindien er der mange af, og de var sikkert også medvirkende til, at tusindvis af danske mænd lod sig hverve som soldater og gendarmere for at gøre tjeneste i Caribien. Den danske stat overtog i 1755 øerne fra handelselskabet Vestindisk-Guineisk Kompagni, og samme år udsendtes de første soldater. Herefter opretholdt man en dansk militær tilstedeværelse indtil øerne i 1917 blev solgt til USA og skiftede navn til US Virgin Islands.

Tjenesten i Vestindien var præget af en stor dødelighed som følge af forskellige tropesygdomme, og mange af soldaterne kom til at fortryde, at de havde tegnet kontrakt. I denne bog beskrives hvordan militæret var organiseret, hvem og hvordan der blev rekrutteret, hvordan de var uniformeret og udrustet, hvordan de var indkvarteret, samt hvordan deres tjeneste forløb.

Selvom tjenesten som oftest ikke var præget af de store udfordringer, og kedsomheden og hjemveen blev holdt stangen med lokal rom, var der altid risiko for oprør og modstand fra øernes sorte/afrocaribiske befolkning. Ved flere lejligheder blev det da også alvor for de udsendte soldater.

Foredrag ved museumsinspektør og seniorforsker, **Ph.D Karsten Skjold Petersen**, Nationalmuseet, der fornylig har udgivet bogen "**Danske Soldater i Vestindien**" (se anmeldelse andetsteds i Magasinet) fortæller den dramatiske og farverige historie om dansk militær og politimæssig tilstedeværelse i Dansk Vestindien.

**Der vil blive serveret
2 stk. smørrebrød
og kaffe/the.**

**Pris for
medlemmer
kr. 125,-**

**Pris for
ikke medlemmer
kr. 150,-**

**Tilmelding via
hjemmesiden senest
søndag den 22.9.2024**

**Har du ikke PC,
kan du ringe til
Lars Hven Troelsen
på tlf. 22 65 79 68**

MEDLEMSMØDE

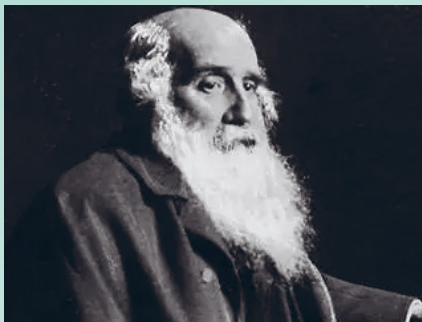
STEENSBALLEGAARD GOLF

STEENSBALLEGAARDSVEJ 7, 8700 HORSENS

LØRDAG 5. OKTOBER 2024 KL. 13.00

CAMILLE PISSARRO:

HANS LIV, KUNST OG TILKNYTNING TIL VESTINDIEN

Camille Pissarro

Camille Pissarro (født 10. juli 1830, død 13. november 1903) var en dansk-fransk impressionistisk maler.

Han blev født i Dansk Vestindien og blev sendt til Paris af sin velhavende jødiske familie for at afslutte sin uddannelse. Han udviste oplagte kunstneriske evner, og i 1855 blev han optaget på Académie Suisse, hvor han mødte Claude Monet,

og blev stamgæst på Café Guerbois, hvor Édouard Manet, Edgar Degas, Pierre-Auguste Renoir og Paul Cézanne holdt til. Han forblev socialist hele sit liv og brugte megen energi på at arrangere impressionistudstillingerne; han deltog som den eneste maler i alle otte udstillinger. Han var også en entusiastisk støtte for unge nye talenter, som Paul Signac, Georges-Pierre Seurat, Vincent van Gogh og Maximilien Luce.

Per Nielsen (f. 1958) har været knyttet til Nationalmuseet siden 1987 og har i en årrække undervist ved Københavns Universitet med speciale i latinamerikansk og caribisk historie og dansk kolonihistorie. Han har bl.a. udgivet bogen Fru Jensen og andre vestindiske danskere, og her d. 5. oktober vil han fortælle os om Camille Pissarros liv, kunst og tilknytning til Vestindien.

**Der vil blive serveret
2 stk. smørrebrød,
1 øl eller vand
og kaffe/the.**

**Pris for medlemmer
kr. 150,-
Pris for ikke medlemmer
kr. 175,-**

**Tilmelding via
hjemmesiden senest
søndag den 29.9.2024.**

**Har du ikke PC,
kan du ringe til
Anders Bendsen
på tlf. 24 27 52 75.**

USVI VED OLYMPISKE LEGE

USVI stillede med et atlethold ved de netop overståede Olympiske Lege i Paris. Medaljer blev det desværre ikke til. Men.....

Alligevel kan Øerne godt glæde sig over een medalje – i bronze. Den blev hjemtaget i sejlads i Skiff klassen (49'er) med sejlerne Hans Henken og Ian Barrows. Ian Barrows, der er født i 1995, er St. Thomian. Men som følge af at han har studeret og graduated fra Yale University stillede han op sammen med californiske Hans Henken for USA, og ikke USVI. Følgelig er medaljen krediteret USA, der iøvrigt hentede en enorm medaljehøst med 126 medaljer, heraf 40 af guld. Ian Barrows har en stor del af sin sejlkarriere sejlet i St. Thomas Yacht Club. I dag er han tilknyttet Charleston Cougars sejlteam som assisterende træner.

Ian Barrows har ikke tidligere deltaget i OL. Det har til gengæld hans bror Thomas – i samme disciplin som Ian, dog uden at vinde. Ian Barrows vandt guld sammen med Hans Henken ved Pan American Games 2023, hvilket kvalificerede dem til OL i Paris.

Danmark deltog også i OL 2024 i Skiff 49 klassen, men med ringe resultat. Kvindebåden endte på en 12. og herrebåden på en 18. plads.

Det "rigtige" USVI OL-team deltog i følgende discipliner: Bueskydning, atletik (mændenes marathon), fægtning og svømning. USVI har siden 1968 deltaget i alle olympiske sommerlege (dog undtaget OL i Moskva 1980, hvor en stor del af den vestlige verden boycottede pga. USSR's invasion af Afghanistan). Det er aldrig blevet til medaljer.

*Bronzemedaljevinder
Ian Barrow, USVI.*

En Skiff 49'er.

ET HÅRDT LIV I DANSK VESTINDIEN – SOLDATER OG GENDARMER

**Lars Hven Troelsen anmelder
museumsinspektør Karsten Skjold
Petersens bog om danske soldater
og gendarmere i Vestindien.**

Af Lars Hven Troelsen

"Danske soldater i Vestindien" er en rigtig god bog – både for aktivt opsøgende historiestuderende, historikere og ikke mindst for danske med interesse for dansk historie. Det skal bemærkes, at "Dansk Vestindisk Selskab" har støttet udgivelsen økonomisk, for herved at udbrede kendskabet til Danmarks administration af et koloniområde. Der gives en grundig redegørelse for organiseringen af "De Vestindiske tropper", 1755-1851, "Den Vestindiske Hærstyrke", 1851-1907 samt Det Vestindiske Gendarmerikorps, 1907-1917.

Det er interessant at se ind i de forskellige forhold ved rekruttering for de danske tropper, der gjorde tjeneste ved de danske enheder på øerne. Hvad fik de i løn og øvrige ydelser og hvilke lag af samfundet kom de hvervede soldater fra? Og hvordan forholdt de sig til den ofte lange tjenestetid, og hvad skete, når deres kontrakt var udløbet, og kunne de rejse hjem med en pæn opsparing, eller var den lange tjenestetid ikke økonomisk givtig, eller soldedes pengene op.

Der gives ligeledes en beskrivelse af dagligdagen for de tjenestegørende soldater under tropeforhold – hvad fik de i forplejning, hvorledes var de indkvarteret, og hvad var deres forhold til indbyggerne – både eurocaribierne og den lokale befolkning, ikke mindst de unge kvinder?

På basis af det skriftlige kildemateriale får man ligeledes et indgående indblik i syge-

*"Danske soldater i Vestindien",
ved Karsten Skjold Petersen.
Forlag: NORD ACADEMIC*

forhold, druk, som var et stort problem, og ikke mindst de straffe, som de tjenstgørende fik for brud på reglementerne og den offentlige ro og orden. Og livet især som soldat var ikke ufarligt. Mange af de udsendte døde, især af sygdomme.

Der gives ligeledes en udførlig beskrivelse af de større konflikter/oprør, som styrkerne igennem tiderne har skullet reagere på. Herunder også forholdet til de borgermilitser, som var en del af Øernes militære og politimæssige beredskab, og som godt kunne give anledning til gniderier.

Hvad der er ganske unikt i bogen, er den første systematiske gennemgang af tropperens opbygning, udrustning og bevæbning. Denne fremstilling støttes med fine billeder og anden fotodokumentation. Alt i alt en meget læseværdig bog som, jeg vil give min bedste anbefaling.

Bogen er ligeledes udgivet i en engelsk udgave, så der er absolut en mulighed for, at den kan blive populær i USVI og øvrige steder i verden med interesse for de europæiske landes koloniadministration.

EN UNG GUVERNANTES BREVE FRA FREDERIKSSTED

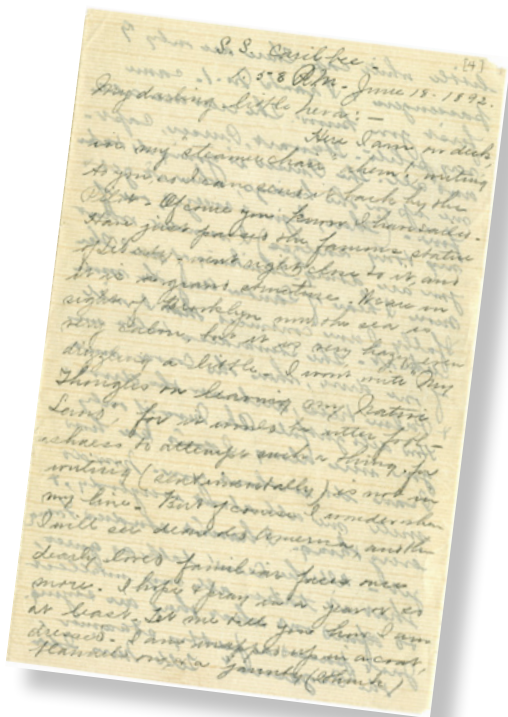
Breve og dagbøger er fremragende kildemateriale til at forstå historien og relatere den til nutiden. Disse kilder har vi i Dansk Vestindisk Selskab igennem mange år brugt og omtalt, fordi vi er så heldige fra tid til anden at modtage originalt materiale, som efter bearbejdning kan indgå i artikler i bladet. Jeg kan som eksempler nævne Guvernør Hedemanns breve, som var grundlaget for en længere artikelrække i 2021-22; eller Holger Fogs rejsebeskrivelse, som er gengivet tidligere i år.

Af Michael Keldsen

Idella Ariel Hottel (1870-1928).

Ariel Idella Hottel (kaldet "DELLA") var en ung kvinde fra Virginia i USA, der i 1892 kom til St. Croix, hvor hun i eet år tjente som guvernante hos den amerikanske konsul i Dansk Vestindien, major William F. Moore. Under opholdet skrev hun hjem til sin far og søster. Disse breve, der er opbevaret på University of Arkansas, er grundstammen i et paper som Dean J. Guarnaschelli, Ph.D., der er uddannet i skandinaviske og tyske forhold og sprog fra to colleges i New York, har udarbejdet.

Della Hottels brev, skrevet om bord på S.S. Caribee, til hendes søster, Neva Hottel, 18. juni 1892.

Guarnaschellis artikel er ikke en detaljeret gennemgang af Dellas breve og dermed en beskrivelse af dagliglivet. De giver nærmere grundlaget for forståelsen af, hvordan det var for en ung, hvid, amerikansk kvinde fra de amerikanske sydstater (Virginia) at befinde sig i en europæisk koloni, der befolkningsmæssigt var domineret af efterkommere af slaveriet, og styret af en lille dansk embedsmandsklike på sproget dansk i et iøvrigt engelsktalende samfund, og baseret på en lovgivning, der i hovedsagen stammede fra Kong Christian V's tid (konge fra 1670-1699).

Trods Dellas baggrund i en tidligere "slavestat", trivedes hun tilsyneladende med det multietniske i det cruzianske samfund (hun boede i Frederikssted); således gjorde det positivt indtryk på hende, at politistyrken bestod af såvel hvide som sorte betjente. Af hendes observationer synes det også at kunne fortolkes derhen, at livet på St. Croix ikke var så entydigt baseret på racemæssig kategorisering, som det efter hendes opfattelse var i Virginia. Hun tog den cruzianske livsstil til sig, men alligevel observerede hun også – måske i den almindelige forventning om, at de dansk-vestindiske øer i en ikke alt for fjern fremtid ville blive købt af USA – at St. Croix stille og roligt udviklede sig i retning af at blive ligesom en amerikansk sydstat, og mindre være en europæisk koloni. Et af de synlige tegn herpå var, at det amerikanske flag, Stars and Stripes, tonede frem adskillige steder side om side med Dannebrog.

Hendes år på St. Croix var – som det vel i dag gælder for alle unge, der rejser ud som au-pair; backpackers eller andet – modnende for hende, med hendes observationer af den dualitet, som et kolonisamfund præsenterer mellem de, der er indfødte, og de, der af karrieremæssige grunde (f.eks. danske embedsmænd) opholder sig en kortere tid; den daglige trummerum modsat de få begivenheder af nyhedsmæssig værdi, som kunne opleves; modsætningen mellem den smukke, caribiske natur og den tilkommende

*Tre tennisspillere på St. Croix 1892-93.
Della ses til højre.*

modernisme (industrialisering, f.eks. af sukkerindustrien og byggeri af institutioner), ting som mentalt var knyttet sammen med den danske kolonialisme. Og Della gjorde sig – godt nok formentlig overfladisk – refleksioner over, hvem der egentlig bar eller burde bære skylden for de ødelæggelser og traumer som slaveriet havde påført det lille samfund, og hvem man (læs: den sorte befolkning) kunne stole på i det spil om øernes fremtidige tilhørsforhold, hvori amerikanere og tyskere deltog.

Della fik et liv – skønt kort; hun døde som 59-årig – i ægteskab og med børn, bosat i Arkansas, hvor hun som det musiske og kultiverede menneske hun var, underviste i kunst og science.

Hendes breve (og noget relevant billedmateriale) kan findes på:

<https://digitalcollections.uark.edu/digital/search/searchterm/Idella%20Ariel%20Hottel>

TRAPPEGADERNE I CHARLOTTE AMALIE

I Magasinet januar 2023 (side 14) beskrev Jens Villumsen projektet med at få renoveret de mange trappegader i Charlotte Amalie. Nu er der nyt om projektets fremdrift. Anna Monica Villa, bestyrelsesmedlem i DVS, er een af ankerpersonerne i projektet.

Af Anna Monica Villa

I september 2022 stod tiden næsten stille. Det var orkansæson, og ingen gæster turde trodse vejrguderne for at besøge St. Thomas. Fra min bolig på Denmark Hill kunne jeg se, hvordan Bred Gades tilstand blev forværret dag for dag. Forsømmelsen havde næsten nået et kritisk punkt.

Det var ikke kun Bred Gade, Store Grønne Gade og Dronningens Gade, der var ved at forsvinde. Byens aktive livsstil, rummelige fællesskab og spændende historier var også ved at blive hvisket ud. Før i tiden gik folk på trappegaderne, hilste på hinanden og delte bekymringer og "saftige" nyheder. Nu er gåturen ved at blive erstattet af bilturen, og nærværet af afstand. Der er kommet mange nye biler med og uden "MAGA"-nummerplader (MAGA står for "Make America Great Again", et slogan ofte forbundet med tidligere præsident Donald Trump og hans bevægelse). Der er også kommet mange nye mennesker med deres normer og deres fortællinger. Men de nye fortællinger skal flettes sammen med vores. For det handler ikke kun om at sikre fliser og mørtel på en trappegade.

Med Fundraising kan vi komme i mål

Økonomisk støtte fra Solarfonden har gjort det muligt at reparere Bred Gade. Vi er næsten i mål med stenmurerarbejdet. Gadebelysning, bænke, beplantning og gelændere mangler stadig.

The St. Thomas Historical Trust spiller en central rolle i projektet, og donationer kan gives via deres hjemmeside:

<https://www.stthomashistoricaltrust.org/projects>

Bred Gade i dag. Huset på toppen af denne ikoniske trappegade var maleren Camille Pissarro brors hjem. Til højre for billedet kan man fornemme den ejendom, hvor slagtermester Petersens familie boede. Petersen familien er i dag meget engageret i bevarelsen af øens kulturarv.

St. Thomas Association of Roadrunners (STAR) har sponsoreret The Stepstreet Challenge, mens Tap Hus har afholdt en First Friday-begivenhed, hvor hele overskuddet gik til The Stepstreet Project. DVS i samarbejde med Rejsebureauet Stjernegaard deltager i sponsoreringen af historiske ture og foredrag i Charlotte Amalie for lokale, hvor indtægterne går til projektet.

Vi har brug for mere

Projektet har fortsat brug for både ildsjæle og initiativtagere, blandt andet til at skrive ansøgninger om diverse fondsmidler. Skriv endelig til Anna Monica Villa hvis du mener at kunne hjælpe med at søge fonde og legater til projektet.

Bred Gade med ny belægning af vulkanske sten.

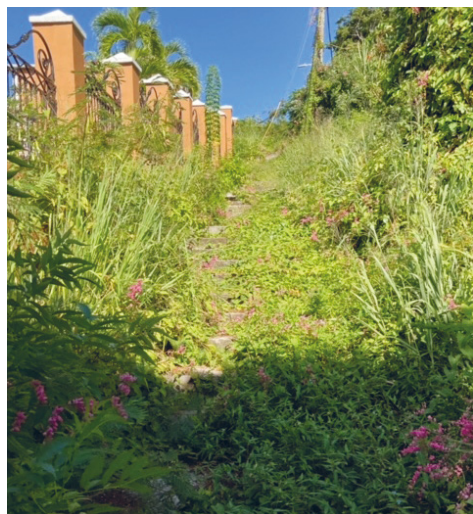
Ambitioner – Hvorfor er det vigtigt at bevare trappegaderne?

Trappegaderne i Charlotte Amalie er en uundværlig og hel unik del af byens oprindelige infrastruktur. De har potentialet til at fungere som en dynamisk ramme for nærværende byliv, folkesundhed og autentiske turistoplevelser. De binder byen sammen og skaber mulighed for at væve fortidens historier sammen med nutidens virkelighed på en måde, der både er smuk og meningsfuld.

De berømte "99 trin".

Dette er Dronningensgade trappegade. Den forbinder Government Hill med bydelen East Savan. Forhåbentlig er dette næste skridt i renoveringen af trappegaderne – tilstanden taler for sig selv.

SYDENS GULD I VESTINDIEN

Bomuld i Vestindien er ikke så kendt et fænomen, men det er f.eks. omtalt i beretningerne fra 'Plantageselskabet Dansk Vestindien' fra 1903-1919, dvs. i perioden lige før og efter Danmarks overdragelse af vore vestindiske øer til USA. Dette handler denne artikel om.

Af Anders Henrik Bendsen

Langt mere kendt er beskrivelser af bomuldens betydning i USA, f.eks. i den verdenskendte roman *Borte Med Blæsten* af Margaret Mitchell (1936). I en central og indledende passage beskrives bomuldsplantagen Tara således:

"The sun was now below the horizon, and the red glow at the rim of the world faded into pink. The sky above turned slowly from azure to the delicate blue-green of a robin's egg, and the unearthly stillness of rural twilight came stealthily down about [Scarlett]. Shadowy dimness crept over the countryside. The red furrows and the gashed red road lost their magical blood colour and became plain brown earth"

(s. 30. *Gone with the Wind*, Macmillan London, 1974)

I en kort analyse af passagen ses den ambivalente betoning af plantagens modstridende elementer: dens store skønhed og de fremherskende farver i landskabet, som er nuancer af rødt. Røde farver kan ses som symbolske budskaber om passion, fertilitet og frodighed, men også om blod og skyld.

Hovedpersonen Scarlett O'Hara er af irsk afstamning, og irernes historie er beretningen om en befolkning, der blev undertrykt

De amerikanske sydstaters guld var afgrøden bomuld. Afgrødens betydning ses af, at bomuldsplukkerne (de slavegjorte) udgjorde Borgerkrigens centrale stridsmål (1861-1865). Betydningen ses også af, at en europæisk stat som England stærkt overvejede at støtte Sydstaterne aktivt, for at sikre egen tekstilindustri, baseret på bomuld.

af englænderne, og i store tal udvandrede til USA. De mødte svære vanskeligheder, men stod dem igennem, og blev ofte toneangivende. Blandt tre præsidenter af irsk afstamning kan nævnes John F. Kennedy, Ronald Reagan og Joe Biden. De gik fra undertrykkelse til pladser i samfundets top, og her i delstaten Georgia til en position som slaveejere og de facto aristokrater. Andre steder i USA gik det ikke så godt: mange jobannoncer indeholdt budskabet, at irene ikke behøvede at ansøge. Men moralen er jo gammelkendt, at de undertrykte undertiden selv bliver undertrykkere.

Plantageselskabet Dansk Vestindien

I de efterfølgende uddrag af 'Plantageselskabets Dansk Vestindiens Beretninger' (stiftet 1902 – i det følgende kaldet Selskabet) beskrives dets aktiviteter for bestyrelsen og aktionærerne. I denne artikel vil der blive fokuseret på årene 1902-1908, der falder sammen med den tid, som en plantagebestyrer og muligvis plantageejer, Holger Læssøe Engberg, tilbragte på øerne, og som 'Magasinet' har til hensigt at fortælle om i en senere artikel.

De første omtaler af bomuldsdyrkning i Beretningerne fra Selskabet i denne periode er fra 1903, hvor "det flade land" på plantagerne Castle Nugent og Springs på St. Croix **"rimeligvis [vil] blive dyrket med bomuld, thi plantagerne have tidligere været benyttede hertil"** (Korrekturaftryk, s. 4, okt. 1904, udsendt senere til beretningen af 1903).

Bomuldsdyrkning går således længere tilbage på St. Croix end 1903. På sukkerplantagen Blessing **"[har den] indhøstede Bomuld ... vist sig at være af god Kvalitet her saavel som andre Steder på vore Øer, og den har opnået en smuk Pris i England"** (1903, s. 15).

I samme skrift fra 1904 fortælles det, at der var blevet foretaget studierejser til **"Barbados, St. Vincent og Trinidad"** (s. 18) med det formål at sætte sig ind

Sortering af bomuld. Billede fra Plantageselskabet Dansk Vestindiens årsberetninger 1904 og 1905.

i "Bomuldsrensning og i Bomuldsfabrikernes Konstruktion".

Bomuldsdyrkingen

Bomuldsdyrkning blev således seriøst undersøgt og iværksat af Selskabet på dets mange plantager. Udbredelsen kan dog nemt overvurderes; på plantagen Blessing var forholdet som følger: **"Paa 3 acres var der gjort et Forsøg med Bomuldkultur, mens Sukkerkulturen lagde Beslag paa 105 acres"** (1903, s. 5).

Der var alvorlig tørke på øerne i 1903, men da **"Bomuld og Kassava... ikke kræve megen regn"** overvejede man bomuldsdyrkning på plantagen Great Pond, **"den østligste og derfor regnfattigste af Selskabets St. Croixplantager"** samt tillige på plantagerne Longford, Rust og Twist og Belvedere (1903, s. 13 og 16).

Tørken i 1904 blev afløst af et fugtigt efterår i 1905, og på Great Pond gik det nu bedre: **"Der findes 112 agre i Bomuldsdyrking... Bomuldsmarkerne stode i det**

hele taget frodigt og godt... kun nogle af de senest...tilsaaede Arealer ... vare i mindre god Stand, også paa grund af Insektangreb.” (1904 og 1905. s. 4).

På plantagen Castle Nugent var der også forsigtig optimisme: **”Plantagen er vistnok den mindst frugtbare af Selskabets Østende-Plantager, men det vil sikkert med de nuværende Bomuldspriser lykkes at faa den til at bære sig, naar Driften som hidtil ledes med Forsigtighed, saavel ved Rydningsarbejdet som i Bomuldsdyrkingen”** (1904 og 1905, s. 5).

På **”den store ejendom Longford, 679 agre, er der i de forløbne Aar udført et meget betydeligt Arbejde, og omtrent 9/10 af Plantagen ... er nu ryddet til Græs eller Bomuld. Der findes 133 Agre i Bomuld... Det er hensigten i Løbet af dette Aar at fuldende Rydningerne og at udvide Bomuldsarealet meget betydeligt...”** (1904 og 1905, s. 5-6). **”Paa Longford findes endvidere den nye Fabrik til rensning af Bomulden, det saakaldte Ginnery.”** På plantagen Blessing **”ville de sidste... Sukkermarker blive omplantede...”** (s. 6). Både på plantagerne Rust og Twist og La Vallée ville store områder blive anvendt og yderligere udvidet til bomuldsdyrking, og også på Belvedere og Canebay var der nu udlagt land til bomuld.

Ændringer fandt også sted på St. Jan, hvor plantagerne Store Kanelbay og America Hill begyndte at dyrke bomuld i mindre målestok (s. 9). **”Bananerne trives kun til Dels godt, og de daarligste Plantninger ville derfor efterhaanden blive afløst af Bomuld, som synes at kunne avles af særlig fin Kvalitet”** (s. 9).

En opsummering følger: **”Selskabets første Bomuldshøst blev produceret i 1904-5 under meget ugunstige Forhold, saavel hvad Vejrliget som Rensningen angaar, og skønt disse Forhold naturligvis i høj Grad fik Indflydelse saavel paa Høstens Kvantitet som paa dens Kvalitet,**

opnaaede man dog at sælge Produktet (28 Baller) for Priser varierende mellem 99 og 111 Øre pr. dansk Pund” (samme-steds).

Andre plantere går med

Bomuldsdyrkingen var i fremgang, og **”vækker ... stigende Opmærksomhed og Sympati på Øerne – 7 plantere paa St. Croix have allerede i indeværende Aar paabegyndt Bomuldsdyrking...”** og **”I det kommende Aar er der al udsigt til, at adskillig flere Plantere og Squatters paa alle 3 Øer vil tage fat paa Bomuldsdyrking”** (s. 11).

Tingene går godt, og Plantageselskabet mener derfor ikke, at det vil være **”for sangvinsk”** at det årlige budget snart vil balance-re, da bomuldsdyrkingen er velegnet til de danske øer, og på dette tidspunkt betales med højere priser end den amerikanske. Bomulden på øerne antages at ville få en vægt på 100.000 Pd. og være 100.000 Kr. værd – en betragtelig sum på denne tid, så resultatet vurderes som **”særdeles tilfredsstillende og lovende godt for Fremtiden”** (1904 og 1905, s. 12-13).

I 1906 er der stadig fremgang. Etatsråd H. Hammerich blev udsendt, og rapporterede, at **”Det for Selskabet mest betydende er, at vi har haft det Held at komme ind paa Bomuldsdyrkingen. Ifjor havde vi 443 Agre, iaar er det vokset til 713 og næste Aar, mener [Selskabets Administrator på øerne] Hr. Schmiegelow, at vi vil komme op over 1000 Agre. Saa godt som overalt stod Bomulden fortrinligt...”** (1906, s. 4).

Mørke skyer. Boliger og arbejdskraft

Men de første mørke skyer anes nu på himlen. Andre plantere på øerne har fået øjnene op for bomuldsdyrkingen, og konkurrencen om arbejdskraften intensiveres. Der er brug for tre gange så mange arbejdere, som der er til rådighed. **”Dertil kom den**

evige Regn, der bevirkede, at vi [kun] kunne plukke nogle Timer...". Problemet med arbejdskraft skyldes ikke mindst mangelen på **"Negerboliger"** med lidt jord omkring sig af tilstrækkelig kvalitet, og man lægger sig i selen for at **"indføre Negre fra Barbados"** og få bygget boliger til dem – et projekt der kun kan lykkes ved et langt sejt træk (1906, s. 4-5).

En yderligere fordel ved bomuldsdyrkning var, at kvinder og børn også kunne deltage i arbejdet, og man overvejede en 3 måneders **"Bomuldsferie"**, hvor børnene deltog i bomuldshøsten. Det kunne ligefrem være nyttigt for børnenes opdragelse, hvis deres fortjeneste derved blev opsparet i sparekasser. Et heldigt element var endvidere, at bomuldshøsten og sukkerhøsten ikke faldt på helt samme tid, så kvinder og børn kunne fortsætte i bomulden, selv om sukkerhøsten mest var for mandlige arbejdere. Men Selskabet har det ikke helt nemt, og klager over, at **"Hvad der af Alt savnes mest hos Negrene, er blot et lille Maal af Tilbøjelighed til at tænke ud over Dagen i Dag"** (1906, s. 6).

Kontinuerlige udfordringer og det går op og ned

Det går ikke godt alle steder; f.eks. på plantagerne i "Nordlandet" på St. Croix egner jorden sig ikke i samme grad til bomuldsdyrkning, og arbejdskraft er endnu vanskeligere at skaffe, fordi områderne er mere isolerede. Generelt klager Selskabet også over kriminalitet den indfødte befolkning imellem, og ønsker sig i den anledning strengere straffe, også for tyverier (s. 8-9). Men Selskabet er ret fornøjet med sine ansatte, **"Forvaltere og Underforvaltere"**, der **"alle er flinke og dygtige"**, og er i særdeleshed tilfreds med sin Administrator, Hr. Schmiegelow (s. 11).

Bomuldshøsten og udbyttet er efter omstændighederne ikke helt dårligt, men begyndende tørke, en større mangel på arbejdskraft pga. udbredelsen af bomuldsdyrkning på forskellige vestindiske øer, samt den arbejds-

kraft, man må se forsvinde til bygningen af Panamakanalen i disse år, bevirker at en del bomuld går til spilde, således **"60.000 Pd. raa Bomuld"** ud af **"409.886 Pd raa Bom"** (s. 12-13) indtil 20. april, 1906.

Man forsøger at lokke dansk-amerikanske bomuldsdyrkere fra Texas til øerne, og får besøg af den stedlige ekspert udi bomuldsdyrkning, Mr Thornton, fra de britiske besiddelser i området, der vurderede, at **"saavel Dyrkning som Fabrikation stod over det meste og jævnsides med det bedste på de engelske Øer"** (s. 14).

I 1907 besværliggøres bomuldsdyrkingen igen af tørke, men regnen kommer i tilstrækkelig mængder, og arbejdskraftsituationen forbedres, bl.a. ved opførelse af bedre arbejderboliger og indførsel af ca. 100 arbejdere fra Barbados, som man ikke er udelte begejstret for, men som er nødvendige. Arbejdsstyrken er også blevet dygtigere til plukningen, og manglen på arbejdskraft er ikke mere så udtalt. Der er dog problemer med **"den mangelfulde Bekæmpelse af adskillige Insektangreb"**. Men dyrkingen går så tilfredsstillende, at Kolonialrådet indfører samme skat på bomuldsdyrkning som på dyrkning af sukkerrør.

Insektangrebene er imidlertid ikke blevet standset, og øerne blev tillige overrasket af en orkan på den usædvanlige dato 8. marts, og priserne var generelt for nedadgående, så alt i alt var stemningen trykket henimod sidste halvdel af året (1907, s. 3-10).

I 1908 forsøgte man at fatte sig og klø på med friske kræfter, og noterede sig, at **"trods alle Vanskeligheder maa det vistnok siges, at Bomuldsdyrkingen har en sikker fremtid paa St. Croix, dersom Befolkningen vil drive den rationelt og med Omhu"** (1908, s. 4). Men året byder snart på tørke og ret alvorlige insektangreb, herunder sommerfuglelarver, og man lærer hen ad vejen at bekæmpe angrebene. Nye skatter og afgifter på bomulden gør imidlertid tingene sværere, selv om man godt kan se,

at indtægterne derfra er nødvendige for øernes budget, og at bomulden giver arbejde til store dele af befolkningen. Men netop derfor opfordrer Selskabet til, at **"der gøres noget alvorligt for at sikre [bomuldsdyrkningens] Fremtid"** (1908, s. 3-9).

Bomuldsdyrkning blev ikke løsningen

Sideløbende med udbredelsen af bomuldsdyrkning på de danske øer i Vestindien forsøger man sig med et utal af andre afgrøder, der dog viser stærkt varierende grader af succes, og formålet har jo også her været at fokusere på bomuldsafgrøden.

De ovenstående nedslag i beretningerne til aktionærerne fra Selskabet er naturligvis kun enkeltstående elementer i øernes historie, og for at opnå en bredere forståelse af bomuldsdyrkningens udbredelse, kan man anføre, at i de berørte år (1903-1908) udgjorde bomulden kun ca. 1/8 af hvad sukkerdyrkingen indbragte (Peder Toft: Kriser og nedgang: den økonomiske udvikling i Dansk Vestindien 1875-1917, s. 180, Erhvervs-historisk Årbog 1982, Meddelelser fra Erhvervsarkivet, Universitetsforlaget i Aarhus). Dette tal sætter naturligvis størrelsen af bomuldsdyrkingen i et mere realistisk perspektiv.

En hurtig nutidig AI søgning med ChatGPT bekræfter denne tendens: **"Mens præcise tal for indtægterne fra hver produktionstype varierer fra år til år, var indtægten fra sukkerproduktion generelt mange gange større end fra bomuldsproduktionen. Bomuld udgjorde kun en lille brøkdel af den samlede eksportværdi i forhold til sukker, som ofte stod for omkring 90 % eller mere af eksportindtægterne i denne periode."**

'Sydstaterne spandt guldet

Bomuldsdyrkingen udgjorde således en interessant alternativ afgrøde på de danske øer i Caribien, men kunne ikke på noget tidspunkt erstatte den dominerende sukkerdyrkning, selv om Selskabet undertiden fik

pæne overskud ud af driften af bomuld. Sydens guld, bomuld, fra de amerikanske sydstater, kom således aldrig til at spille samme rolle på de dansk-vestindiske øer.

Næste års medlemsrejse til det tidligere danske Vestindien, også kaldet en festival, foregår i år med en mellemlandning og overnatning i Atlanta, Georgias hovedstad, der havde en stor rolle at spille i den amerikanske borgerkrig og i romanen Borte med Blæsten. Der bliver nok ikke tid til at begive sig ud på bomuldsplantagen Tara (i øvrigt nok et fiktivt sted), men i hvert fald kan tankerne gå til slaverne i den del af USA, og til den bomuldsproduktion, der blev forsøgt iværksat i Dansk Vestindien og senere i US Virgin Islands, og som ikke blev til Sydens guld derude. Guldet blev spundet i de amerikanske sydstater før Borgerkrigen, men ligesom i Vestindien før Emancipationen, også med store menneskelige omkostninger til følge for de slavejorte.

Bomuldsbusk på Petronella.

ENDNU EN CROOK I CARIBIEN

Er Caribien et yndet sted for kriminelle? En række sager har haft USVI og andre caribiske destinationer som centrum. Her skal fortælles om een af disse.

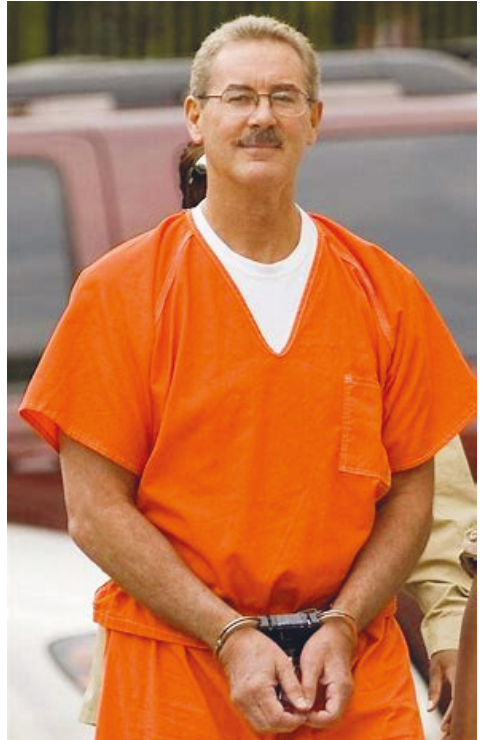
Af Michael Keldsen

Som det er de fleste bekendt, har USVI – især siden præsident Trumans tid – tiltrukket mange velhavende amerikanere, der har investeret i store, luksuøse ejendomme, ja sågar øer, der blev anvendt især som ferieboliger. Og det har været af vigtig betydning for økonomien i dette amerikanske territorium.

Enkelte tidsler har dog plantet sine frø. Således har skandalen omkring Jeffrey Epstein og hans udnyttelse af helt unge piger også bredt sig til USVI, hvor han – med bistand fra sin engelske ”kæreste” Ghislaine Maxwell – groomede et stort antal kvinder på sin egen ø Little St. James. Jeffrey Epstein slap for domfældelse ved at tage sit eget liv i 2019, mens Ghislaine Maxwell for et par år siden fik en meget lang fængselsdom.

Men også andre kriminelle ”typer” har kastet deres kærlighed på øerne; i det tilfælde, som skal omtales i denne artikel, på St. Croix.

Robert Allen Stanford, texaner med amerikansk og Antigua statsborgerskab, blev i 2012 idømt 110 års fængsel ved en domstol i Texas for at have bedraget 21.000 – hovedsagelig amerikanere – for en samlet sum af 5,9 milliarder USD. Bedraget var baseret på at han gennem 20 år drev et såkaldt Ponzi Scheme (beslægtet med pyramidespil), og skrev sig dermed ind i ”liga” med Bernie Madoff, der i 2009 idømtes 150 års fængsel

Allen Stanford. 110 års fængsel i kedeldragt!

for med et lignende bedrag at have franarret et stort antal mennesker 18 milliarder USD.

Og hvorfor så omtale Stanford i Magasinet. Jo, for Stanford ejede en del ejendomme på St. Croix og var i en periode permanent bosiddende på øen. Men først lidt mere om Stanfords historie.

Født i 1950 voksede han op i en lille texansk by, hvor hans far var borgmester, og tog en BA i finansiering fra et lokalt universitet. Han startede en fitnesskæde, som imidlertid gik

konkurs; hvorefter han sammen med faderen begyndte at opkøbe dårlige ejendomme på tvangsauktion, som senere blev solgt med fortjeneste efter at markedet havde rejst sig. Denne aktivitet var grundlaget for Stanford Financial Group, der med udgangspunkt først i den britiske koloni Montserrat, senere i den selvstændige caribiske østat, Antigua and Barbuda, etablerede og drev Guardian International Bank.

Antigua and Barbuda er et meget lille ø-samfund, med en befolkning på ca. 100.000, beliggende ikke langt fra USVI som nogle af de ydre Antiller. Øerne var i mange år en britisk koloni, men opnåede fuld selvstændighed i 1981. I de første 2 årtier efter selvstændigheden domineredes øerne af Bird familien, der besad såvel premierministerposten i flere omgange som flere ministerposter. Disse regeringer var konstant fulgt af anklager om

Bjergvej. Bjergegade 56-58, Christianssted, USVI.

korruption og ulovligheder samt finansiell uredelighed og uansvarlighed.

I dette miljø fandt Allen Stanford basis for den fortsatte drift af sin bank, der nu fik navnet Stanford International Bank. Dens aktiviteter bredte sig til andre områder i Caribien, men som det kom for dagen senere var hele konstruktionen bygget på bedrageri i et såkaldt Ponzi Scheme. Et Ponzi Scheme er enkelt forklaret baseret på, at udøveren (banken) bruger nye indskyderes midler til at betale renter, udbytter og afdrag på tidligere indskyderes investeringer; og så længe man kan skaffe nye indskydere, hvilket man bl.a. gør ved at "forkæle" de tidligere indskydere, kan man holde gang i forretningen. Men på et eller andet tidspunkt vil enderne ikke længere mødes, fordi udøveren (banken) henad vejen har brugt indskydernes penge til uvedkommende formål. I Stanfords tilfælde på en livsstil, der omfattede alt det man kan tænke sig bidrager til indtrykket af et playboy liv, hvortil kommer store investeringer i opbygning af et professionelt crickethold på Antigua, drift af 2 aviser i Caribien, bestikelser eller valgtilskud til politikere, ejerskab til 120 fods lystyacht, flere private jettfly og ejendomsinvesteringer for blot at nævne nogle.

EJENDOMME PÅ ST. CROIX

Op her kommer St. Croix ind i billedet. Allen Stanford investerede igennem nogle af sine selskaber i en række bygninger på øen. Mest kendt er Victor Borges hus i Bjergegade, som Stanfordgruppen købte i 00'erne for 7,7 mill. USD efter at husets ejer på dette tidspunkt, Jeffrey Prosser, var gået konkurs. Huset blev herefter brugt som administration for flere af Stanfordgruppens aktiviteter.

Blandt andre besiddelser på St. Croix var forretningscentret, der rummer Kings Alley og en del restauranter, cafeer og turistforeninger langs Strandgade. Dette erhvervedes for 7,8 mill. USD. Herudover ejede Stanfordgruppen en række ejendomme på Recovery Hill, hvor Allen Stanford selv boede i perioder

i en ejendom købt for 9 mill. USD, og Mount Welcome, anskaffet for 11,5 mill. USD. I alt investerede Stanfordgruppen i 19 ejendomme på St. Croix for 34,7 mill. USD, og ejede et større areal, hvor man ville bygge et globalt management center.

Når det kunne lykkes for Stanford at holde sit Ponzi Scheme kørende i 20 år skyldes det bl.a. at de finansielle myndigheder på Antigua and Barbuda – Financial Services Regulatory Commission (FSRC) – svigtede totalt. Afsløringen af Stanford kom først da den amerikanske Securities and Exchange Commission (SEC) gik ind i sagen, og herunder bl.a. afslørede, at ledelsen af FSRC havde modtaget betydelige beløb og andre ydelser i bestikkelse fra Stanford, og derfor ikke havde opfyldt deres tilsynsforpligtelser med Stanfords bank. Dette har bl.a. ført til 10 års fængsel for direktøren for FSRC, Leroy King ved en amerikansk domstol, efter at det var lykkedes at få ham udleveret fra Antigua.

ER SMÅ ØSAMFUND SÅRBARE?

Denne historie illustrerer nok meget godt, hvordan små samfund kan være sårbare, når blot få kræfter rotter sig sammen om at udnytte et svagt politisk og administrativt system. Og samtidig bekræfter det nok også, at netop St. Croix' tilknytning som amerikansk territorium, har beskyttet denne lille ø fra det, som kunne være overgået øen, hvis Stanford var lykkedes med at etablere sig – som planen var – med sine kriminelle aktiviteter.

Og Stanford vil formentlig henslæbe resten af sit liv bag tremmer i et amerikansk fængsel; de ca. 21.000 investorer i hans bank har nok kunnet skyde en hvid pind efter deres indskud; Antigua and Barbuda har formentlig fået strammet op på en række ting, og St. Croix har i det store og hele kunnet ånde lettet op.

NYT FRIVILLIGT JOB?

VI SØGER EN ARRANGEMENTS-KOORDINATOR

Til dig, der har interesse for de tidligere dansk-vestindiske øer og som ønsker at gøre en forskel i det frivillige foreningsarbejde:

Ledig bestyrelsespost i Dansk Vestindisk Selskabs bestyrelse som selskabets nye arrangementskoordinator.

Arrangementskoordinatoren indgår aftaler med foredragsholdere på vegne af den

samlede bestyrelse, bestiller mødelokaler til bestyrelsesmøder og medlemsmøder.

Holder styr på antal tilmeldte, registrerer betaling og sørger for mad og drikke til de planlagte arrangementer.

Finder du opgaven spændende, så skriv til hven@oncable.dk

Vi glæder os til at høre fra dig.

NEKROLOG: INGE MEJER ANTONSEN

27. marts 1926 – 6. april 2024.

For mange år siden, da jeg var ung i 1964, skulle jeg beslutte mig for hvilken vej min fremtid skulle gå. Jeg var mest tiltrukket af museumsverdenen og besluttede mig efter nogen tøven for faget etnologi.

Af Anne Walbom

Der var ikke så mange forskellige forelæsningsninger, flere af dem ret kedelige. Vores professor talte jysk og gerne om bindingsværk og plovens udvikling. Men der var en god stemning på instituttet, hvor jeg også blev anbefalet at følge en række forelæsningsninger om dansk sølvtøj. Den foregik på Nationalmuseet, og var ved Inge Mejer Antonsen.

Jeg vidste, at hun var kunsthistoriker, og da jeg så hende, tænkte jeg straks, at her var noget ganske andet. Elegant, langt blondt glat hår, en lille perlekæde, lambswool-cardigan og tweednederdel. Et yderst kultiveret sprog ledsaget af et venligt og imødekommende smil. Hurtigt fandt man ud af, at hun havde en enorm viden, som man ikke kunne undgå at få respekt for.

Senere fandt jeg ud af, at hun og jeg begge var medlem af DVS. Få vidste så meget om vestindiske møbler og sølvtøj som Inge Mejer Antonsen. Hun havde besøgt øerne flere gange og havde haft flere unge vestindiske historikere på studiebesøg i København. Men det var livet på plantagerne og deres europæiske ejere, som hun forskede i. Arbejdet i sukkermarken, og livet i landsbyen, – det mente hun, at nogle andre skulle forske i. Det var ikke hendes område, og det kunne andre gøre meget bedre.

Ghana 2013. Inge Mejer Antonsen i diskussion med museumsmedarbejder, efter at denne har accepteret, at hun er een af Danmarks førende møbeleksperter.

Og med tiden, da jeg lærte hende bedre at kende, opdagede jeg, at bag den korrekte ydre fandtes et menneske med en dejlig humoristisk sans.

Da DVS i marts 2013 arrangerede en tur til Ghana, blev jeg ret overrasket over en tilmelding fra Inge Mejer Antonsen. Hun fortalte, at hun altid havde ønsket at se Ghana. Det var det sted på kloden, som hun manglede. Jeg skulle ikke være bekymret over hendes alder. Inge fortalte, at hun var vant til at rejse i troperne.

Rejsens højdepunkt for Inge var turen til Frederiksgave plantagemuseum, som var blevet genopbygget i samarbejde med Nationalmuseet. Det var her, hvor der stod nogle for hende meget vigtige møbler i empirestil. Så straks da hun fik øje på stolene, vente hun bunden i vejret på dem. Den lokale museumsmand gik i panik, og hev fat i stolebenene. Det tog lige lidt tid, før jeg fik forklaret manden, at her var Danmarks største ekspert i historiske møbler. Måske kunne mrs. Antonsen fortælle ham, hvorfor netop disse møbler var så specielle?

Freden blev genoprettet. Vi fik alle en ekspertforklaring, og Inge kunne drage videre i bevidstheden om, at nu havde hun endelig fået set sine manglende danske tropemøbler.

BESTYRELSE OG KONTAKTINFO

FORMAND

Lars Hven Troelsen
formanden@dwis.dk
hven@oncable.dk
T 22 65 79 68

NÆSTFORMAND

Birgitte Hansen
birgittehan@hotmail.com
T 27 21 34 05

MEDLEMSBLAD

Michael Keldsen
medlemsbladet@dwis.dk
T 20 16 20 92

BESTYRELSESMEDLEM

Anne Walbom
walbomanne@gmail.com
T 23 74 92 20

BESTYRELSESMEDLEM

Anna Monica Villa
annamonic@gmail.com
T 28 78 18 61
T +1 340 642 6756

BESTYRELSESMEDLEM

Jørgen Oxholm
jox@hotmail.dk
T 26 43 43 43

BESTYRELSESMEDLEM

Merethe Gadeberg
merethegadeberg@hotmail.com

BESTYRELSESMEDLEM

Anders Henrik Bendsen
ab7699@gmail.com
T 24 27 52 75

KASSERER

Gorm Praefke
gorm@praefke.dk
T 40 26 80 87

UDVALGENE...

MØDEUDVALG

moedeudvalget@dwis.dk
Birgitte Hansen
Merethe Gadeberg
Gorm Praefke
Birgitte Hven Troelsen.

FESTIVALUDVALG

festivaludvalget@dwis.dk
Birgitte Hansen
Anne Walbom

KULTURHISTORISK UDVALG

kulturudvalget@dwis.dk
Anne Walbom
Michael Keldsen

HJEMMESIDE

webmaster@dwis.dk
Jørgen Oxholm

SELSKABETS KONTAKTPERSONER

Fyn

Jens Benoni Willumsen
T 65 90 18 12
jens.benoni@privat.dk

Syddjylland

Peter Rastrup
T 61 50 06 14
peter@rastrup.net

Nord- og Midtjylland

Edith Christiansen
T 75 64 12 88
edith.koester@stofan.et.dk

US Virgin Islands

Anna Monica Villa
annamonic@gmail.com

**HUSK
at betale
kontingent**

BANK

BANKFORBINDELSE

Lån & Spar Bank
Reg. nr. 0400
Konto nr. 1170079724
IBAN-nr . DK2004001170079724,
BIC-kode LOSADKKK

BOGSALG

KØB BØGER

Som bekendt har Selskabet mange
bøger til salg – se på hjemmesiden.

Henvendelse til:
Birgitte Hansen
birgittehan@hotmail.com
T 27 21 34 05

**Bøger fra
Dansk Vestindisk
Selskab kan købes
ved at sende mail til
bogsalg@dwis.dk.
Om bøgerne se
på Selskabets
hjemmeside.**

**Afsender: Dansk Vestindisk Selskab
Jørgen Oxholm, Amager Boulevard 110, 5. tv., 2300 København S**

**Eftersendes ikke ved vedvarende adresseændring,
men tilbagesendes med oplysning om ny adresse.**

AKTIVITETER

FESTIVAL 29. MARTS TIL 10. APRIL 2025

Festivalgruppen er i fuld gang med planlægningen, men har ved "Magasinets" deadline endnu ikke fået det fulde overblik.

I nær fremtid udsendes en nyhedsmail om alle detaljer med en ny deadline for tilmelding.

Dette er hvad der står fast:

- **Vi starter på St. Croix den 29. marts 2025, og er der til Transfer Day.**
- **Den 4. april tager vi til St. Thomas, hvor vi bliver indtil den 10. april 2025.**

Programmet for de to uger kan vi ikke sige noget om endnu, da det er de to øer, der planlægger det.

Festivalgruppen:

Merethe Gadeberg
Birgitte Hansen
Gorm Praefke
Birgitte Hven Troelsen

